

„Преди да се родя” от Ивайло Петров е хумористична творба, родена от смесването на високото и ниското, от разминаването между желано и реално в живота на автора. Тя противоречи на всички представи за дома на елин пелин, вазов и йовков. в основата на повествованието стои желанието да се покаже пътят на всеки човек.

Разказвачът в повестта "Преди да се родя" представя автобиографията си от особена гледна точка - "преди" собственото си раждане. Именно родовото потекло в онези години до голяма степен определя мястото на човека в обществото.

Ценностите на човека и света, в който живее, иронично са преобърнати и подложени на присмех от съвременна гледна точка. Иронията на автора би достигнала всички прибързани разсъждения за бита и душевността на селяните. Очевидно е обаче, че неговият поглед към патриархалното село не е романтичен и не възхвалява несъществуващи и отдавна забравени достойнства. Ивайло Петров иронизира грозните неща без да идеализира селския живот, но в същото време гледа с носталгия към този свят. Събитията и героите, които участват в тях, са разпънати между „преди” и „сега”. Това са родителите и роднините на повествователя, на които той се присмива, но без злоба и укор. Напротив – усеща се неговата обич и привързаност към тях. Това са най-близките му хора и макар да са наивни и необразовани, той ги обича.

Ивайло Петров създава един образ на българското село – той гледа на него като през „криво огледало”. Този начин е доста по-различен от класическия. Връзката с родовия свят е разрушена, защото той живее в по-друго време, в което на преден план излизат други ценности. Живота на село вече затихва, къщите запустяват, а младите хора отиват да живеят в града. От гледна точка на съвременното много неща от миналото и от селския живот тогава, сега изглеждат смешни.

Когато човек, станал свидетел на тези промени, и се обърне назад, той лесно може да види разликата. В повестта „Преди да се родя” самият, разказвач е герой от творбата, който активно участва в събитията, коментира и дава оценки, макар че действието се развива още преди родителите му да са се познавали.

Героите в повестта са невежи, необразовани, пресметливи, а нерядко и нечистоплътни.

Домът е белязан от глупостта на неговите обитатели и невероятната мръсотия, в която живеят. "Вътре землянката по приличаше на жилище, макар че бе вкопана доста дълбоко в земята." - споделя по-късните си впечатления разказвачът.

Понеже става дума за собствените му родители, на пръв поглед авторското отношение е обидно и непочтително: „Баща ми, като мнозина от нашия род, не бе от умните...”. Повествователя поставя и самия себе си под съмнение, заявявайки, че постъпката, довела до раждането му е глупава.

Паническият ужас от водата и хигиената трябва да бъде преодолян "къде с молби, къде с бой". Женихът счита за достатъчно да "си изтърка ръцете със сняг и да ги избърше от ръкавите на антерията".

Дрехите на героите по своеобразен начин представят двойственото отношение на селянина към света.

Ежедневната храна на героите е оскъдна, еднообразна, какъвто е и животът им - беден и монотонен.

Все пак домът в съзнанието на селянина е знак за зрелостта на стопанина си. Гостоприемството не е сред моралните добродетели на селянина - с откровенна омраза дядото мисли за гостенката, че "стомахът и е пробит и храната изтича някъде изпод шарената и фуста".

В българското село сватбата е от жизненоважно значение за продължаването на рода, но идването на булката в семейството означава още един човек повече за работа вкъщи и на полето: „Баба и дядо решиха... да се сдобият с още две работни ръце”. Авторът въвежда два колоритни образа в произведението – Гочо Патладжана и Каракачанката. И двамата обичат да лъжат, а надлъгването им се смята за нещо нормално и в реда на нещата.

Явява се сериозната намеса на разказвача, представена от съвременна гледна точка. Той използва иронията, за да разкраси повествованието. Всеки възприема нещата така, както ги разбира – според опита, интелекта и миогледа си. Например бащата не оценява бъдещата си съпруга според физическата или интелектуалната ѝ красота, а в зависимост от годността и за работа на полето: „ Бе доста едричка и корава ръка само за сърп и мотика и той си каза наум: „Бива си я"! В този детайл авторовото отношение личи ясно – избран е такъв момент от сватосването, който да покаже ограничеността на селския живот и разбирането на селянина.

Майката е труолюбива и грижовна, нежна и красива: „Майка ми се бе разхубавила за две жени”.

Като цяло в повеста авторът не просто описва българското село, но го и преобръща в живот с насмешка с помоща на иронията. Читателят остава с усещането, че този присмех е адресиран не толкова към най-близките, а към света в който живеят неговите правила.